

Kuukiri

Nr. 4 (135) Aprill 2005

Sõnumeid

Viiratsi puhtaks!

Kutsun kõiki Viiratsi aleviku elanikke korrastama oma kodu, kooli ja asutuse ümbrust talvel kogunenud prahist. Üritagem oma ümbrus korrastada 25. aprilliks, et siis vallavalitsuse abiga kogutud ja pakitud praht prügimäele viia.

Enn Paap,

Viiratsi alevivanem

Helgi Oidermaa mälestuspäev

Laupäeval, 7. mail kell 13 toimub Parveotsa talus kultuuritegelase, teleajakirjanik Helgi Oidermaa mälestuspäev.

Kavas on tema elu ja loomingut tutvustavad sõnavõttud ja näitus. Kultuuriprogrammiga esinevad valla isetegevuslased.

Kai Oidermaa

Hoogtööd käivitusid

9. aprillil kogunes tavapärase jõeäärsete külade talguseltskond Ärma jõe äärde Nuija silla juurde, et korrastada endise silla ümbrus. Vihmasadu ei takistanud rõõmsat töömeeleolu: saed

● Tervisepäev Viiratsi Algkoolis.

ÜLLE GURJEVI foto

mürisesid, risu korjati hunnikutesse ja süüdati põlema.

Ajaloolise Parveotsa talu noorem põlvkond pakkus talgulistele piparmünditeed ja maitsevaid suupisteid.

Töö sütitas indu, et järgmisel nädalavahetusel koristada tormist kahjustatud Tusti ürgorgu.

Kaarel Kumer

Võroköstlõ!

2005. aasta võroköstõ suveülikool toimub 12.–14. augustini Põlvamaal Vana-Koiolas.

Võru Instituudi koduleht on www.wi.ee. Seal saab piisavalt ajakohast infot.

Triinu Ojar,

Võru Instituudi sekretär

Algatati detailplaneeringud

Vallavalitsuse 4. jaanuari korraldusega nr. 6 on algatatud detailplaneering Ruudikülas Pireti ja Ruudi kinnistuga piirnevale riigi maale mängu- ja spordiplatsi rajamiseks.

22. märtsi korraldusega nr. 105 on algatatud detailplaneering Valma külas Viki katastriüksusele suurusega 15 605 m². Planeeringu eesmärk on ehitusõiguse määramine ja ehituskeeluvööndi vähendamise taotlemine.

Krista Pääsik,
maakorraldaja

Kogutakse vanu kodumasinaid

30. aprillil organiseerib vallavalitsus vanade kodumasinade (külmikud, gaasi- ja elektripliidid ning pesumasinad) äravedu. Mitte tuua televisoreid ja ohtlikke jäätmeid!

Kell 8 Valma kauplus, kell 9 Kalmetu kauplus, kell 9.40 Tusti 110 elamu, kell 10 Uusna töökoda, kell 11 Vana-Võidu kauplus, kell 11.40 Vasara kauplus, kell 12.30 Viiratsi keskväljak ja kell 13 Vardja küla Mustriku teerist.

Täiendav info telefonidel 439 4390 ja 433 3265.

Mati Tamberg

● Täna silma töökast Sihverite perest räägib talgutööl esindatud kolm põlvkonda. Pildile jäi Pille Sihver koos poja Karl Mehisega.

KAAREL KUMERI foto

VOLIKOGUS 31. märtsil

Kuidas taotleda toetust

Vallavanem Väino Luik tutvustas muudatusi toetuste taotlemise, määramise ja maksmise korras ning põhjendas nende vajalikkust.

Kui seni said hariduse edendamise toetust vaid gümnaasiumis õppijad, siis nüüd laieneb see hea õppeedukuse korral ka kutsekoolide õpilastele. Nime- tatud isikud peavad olema valla registris vähemalt ühe aasta.

Kümnendiku võrra alandati keskmist hinnet premeerimisel, mida makstakse väga heade õpitulemuste eest.

Sotsiaalspetsialisti määratavat erakorralist toetussummat suurendati kuni 300 kroonini taotleja kohta. Kuus on sotsiaalspetsialistil õigus määrata kuni 600 krooni toetusi.

Ühekordset toetust võib saada kord aastas (erandkorras ka mitu korda) erakorraliste väljaminekute hüvitamiseks, mille tagajärjel paraneb oluliselt taotleja või tema pereliikmete toimetulek.

Muudeti palgakorralduse aluseid

Uue palgaastmestiku kehtestamise tingis asjaolu, et vallaasutuste töötajate 10-protsendilise palgatõusuga läksid paljud töötajad kõrgemale palgaastmele.

Muudatusi tingisid ka uued ametikohad.

Teedele kulub üle kahe miljoni krooni

Teede remondist ja ehitusest andis ülevaate abivallavanem Sulev Kannimäe. Pool miljonit kulub uude elamisa- rajooni Heina, Kulli ja Ristiku tänava rajamiseks. Viie meetri laiuste tänavate pikkus on 1000 meetrit, välja kaevatakse pinnas 60 sentimeetri sügavuselt.

Kavas on Välaste tee pindamine Vasara küla piires kilomeetri ulatuses. Selleks kulub 150 000 krooni.

Teede hooldamiseks on plaanis kulutada 387 000 ja remondiks (teede pindamised ja purustatud kruusaga katmised) 657 000 krooni. Lisaks on teehooldutöödeks (lumelükkamine, hõõveldamine, võsa raiumine tee äärest, suuremate aukude täitmine) planeeritud 400 000, mis teeb tänavu kõik kokku 2 122 000 krooni teede remondile.

Vee ja heitvee hind

Esimesel lugemisel oli veevarustuse ja heitvee ärarajutamise teenuse hinna reguleerimise kord. Eelnõu aluseks on ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seadus.

Peagi muudetakse seadust selles osas, et hinna kehtestab volikogu ja etteteatamise aeg pikeneb kolmele kuule. Seepä-

rast otsustati korra kehtestamisega veel oodata.

Seadus annab vallale ja firmale teatud õigused ning vallas pole kummalgi juhul võimalik põhjendatud hinnatõusu kehtestamata jätta.

Lähiajal vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinnatõusu kavas pole. Viiratsit tein- nindav aktsiaselts "Viljandi Veevärk" ei avalda hinnatõusu survet.

Eluruumi erastamine

Volikogu pädevuses oli otsustada, kas invaliidist üürnik saab korteri erastada soodustingimustel. Tegemist on valla viimase müüdava korteriga – see on vana eluruum Uusna raamatukogumaja kolmandal korrusel.

Aasta Pere 2005

Et tegemist on alles uue preemialii- gi, tuleb see kinnitada volikogus.

Aasta Pere tiitel koos sellega kaasneva 10 000 krooni suuruse preemiaga peaks kuuluma perele, keda iseloomustavad aktiivne eluhoiak, soov ennast arendada ja üksmeel. Pere liikmed peavad elama Viiratsi vallas.

Kandidideida saavad pered, kus on vähemalt üks kuni 19-aastane laps. Laste käitumine peab olema eeskujulik ja õppeedukus võimete kohane.

Detailplaneeringud Vana-Võitu ja Uusnasse

Vana-Võidu tee äärde planeeritakse kümne eramuga elamurajooni.

Küsimust tekitas vee- ja kanalisatsiooni korraldamine. Eeldatakse, et elamurajooni heitvise pumbatakse tulevikus Vana-Võitu, milleks rajatakse 900 meetrit torustikku (mitte ei pumbata Teemeistrisse, mis on kaugemal).

Volikogu liikmed hääletasid üksmeel- selt Uusna külamaja detailplaneeringu poolt.

Munitsipaalomandisse taotleti Uus- nas Aia t. 2 (0,2964 ha), Uusna külamaja maa ja Ruudikülla planeeritav mängu- ja spordiplats.

Viiratsisse puurkaeve ei jää

Volikogu liikmed Kaupo Kase ja Roland Tulik tõstasid küsimuse Viiratsi puurkaevude jätmisest vallale. Vallava- nem Väino Luik ütles, et Viiratsi alevikus on neli puurkaevu, mis praegu ei tööta. Vallavalitsus on uurinud nende saastu- mise vältimise erinevaid võtteid.

Selgus, et odavam moodus oleks puurkaevude tamponeerimine (30 000 krooni kaev). Viljandi Veevärk on seisukohal, et kui kaevu ei kasutata, pole seda mõtet niisama hoida, ning teeb kõik sel-

leks, et Viiratsis põhjavee kahjustust ei teki.

Lähiajal kaeve veel ei likvideerita, sest Viiratsis tehakse suuri trassitõid. Võib juhtuda, et töö käigus on vaja veel kasutada mõnda kohalikku puurkaevu. Tööde lõpetamise järel puurkaevud tam- poneeritakse. "Viljandi Veevärgi" vett jätkub kõigile, puudu sellest ei tule.

Vastus maavanema kirjale

Probleem puudutas maavanema jä- relepärimist füüsilisest isikust ettevõtja Marko Vaherile metsatüki erastami- sest. Ettevõtja pidi oma tegevusaladeks registreerima ka metsamajanduse ja põllunduse, kuid jättis selle tegemata. Maatüki suhtes, millele Vaher ainsana taotluse esitas, teeb volikogu tühistava otsuse.

Kas "Kuukiri" on demokraatlik?

Kaupo Kase tõstas eestseisuses küsi- muse, kellel on õigus tagasi lükata "Kuu- kirja" artikleid. Kes ütleb viimase sõna materjalide ilmumise tähtsusest, vajadu- sest ja eetikanõuetele vastamisest?

Arutelu jätkub aprillikuu volikogu istungil.

Vallavalitsus arutas

22. veebruaril olid päevakorras sotsi- aalmaja laiendamine, valla hallatavad elamud, tormikahjustused, hoolekan- dekeskuse katlamaja, hooldajatoetuse maksimine, omavalitsuste foorum Tal- linnas ja vabariigi aastapäeva tähistamine.

1. märtsil arutati vallavara müüki, Vana-Võitu uusplatsi rajamist, valla tuletõrjeautot, Soome-käigu informatsiooni, korteri müüki, Viiratsi ja Uusna elamute kanalisatsiooni ja valla vara ma- hakandmist.

8. märtsil olid arutusel teede remon- di hinnapakkumised, vallavalitsuse all- asutuste eelarved, kanalisatsiooni ja tee ehitus Viiratsi krundidel, üürihindade kehtestamine ning vanurite ja puuetega inimeste transpordiprobleemid.

15. märtsil võeti päevakorda tormi- kahjud, hoonete müük, Pata karjäär, haridusasutuste kohamakse, K. Kase ja R. Tuliku avaldus puurkaevude kohta, R. Tuliku avaldus koostööst kirikuga, ametikohtade loetelu ja sotsiaaltöötajate töökohustused.

22. märtsil arutati teede remonti ja hooldust, Uusnas Pargi t. 2 korter 7 hin- da, Vana-Võidu lasteaia remonti, 2005. aasta teedemajanduse kava, toetuste maksmise korda ja Aasta Pere statuuti.

Järgmisel istungil arutatakse edasi Aasta Pere statuuti ja volikogu eelnõude menetlemist ning "Kuukirjas" ilmuvate kirjutiste ilmumist.

Maret Lina

VIRVEST AJENDATUNA

Mind ajendas kirjutama 2005. aasta "Kuukirjaga" ilmunud seinakalender – niivõrd köitev oli Eduard Wiiralti kunstitöö "Virve".

Oeldakse, et maitse üle ei vaielda, kuid minu arvates on selle aasta kalendri kunstiline külg igati õnnestunud. Kena eesti nei u vaatab taeva suunas, pilk Loo- ja poole tõstetud – sealt tuleb inimesele

tõeline abi.

Tütarlapse puhastes igatsevat silma- des peegeldub puhas hingeelu. Ta tun- netab, mis tähendab elada jumalakart- likult päikese all, ja mõistab, kui magus on töö vili. Küll oleks hea, kui tänased eesti noored, eriti tütarlapsed, neitsid mõistaksid ja tunnetaksid, kui tähtis on puhas hingeelu. Virve oma olekuga on eeskujuks meie noortele.

Ajad ja olukorrad muutuvad, koos nendega ka inimesed. Mida väliselt ker- gem tundub, seda mugavamaks muutub

inimlapse. Eesti rahval on seljataga raske minevik täis kannatusi ja verevalamisi. Oleme olnud orjastatud. Täna oleme vaba rahvas, tänu Jumalale.

Edaspidine elu sõltub meie rahva val- likust. Kui tänane Eesti rahvas parandab meelt, sünnib ärkamine. Igale inimesele on antud võimalus välja tulla hingekrii- sist, muredest ja eluraskustest.

Soovin kõigile ilusat kevadet ja hin- gerahu leidmist.

Eve Poolakese,
valla elanik

● Maire Paju Viiratsi volkluurisõõr Karksi-Nuia Kultuurikeskuses.

ENNA VALLASE
foto

Kust om laits oma laulu saanu...

17. kevadekuu päeval oodeti Viiratsi rahvamaja laste laulu-mängusõõri Karksi kultuurikeskuses osa võtme Lõune-Mulgimaa laste volkluuripäevast.

Viiratsi rahvamaja laulu-mängusõõr alust ende tüüd müüdä lännu aaste sügüsel. Rühman om kaitskümmand last.

Viiratsist Karksi sõitseve siikõrd valge mikrobussige õppaje ja 13 last. Lõune-Mulgimaa laste volkluuripäevast olli osa võtmen katese rühmä Villändi maakonnast.

Etteastmise jaoss anti aiga 8–10 minutit. Mede rühmak jagass vaatejetele-kullejetele etteastmise lusti. Etteastmisele tullive ammu tuntu mängu – lambä- ja laevamäng. Kigedele sai õpat obesemängu.

Kogu päe sai kullele mulgi kiilt. Kige rohkemp jäi miilde Karksi-Nuia Gümnaasijumi õpilaste etteaste, iistvedäje olli Ilse Israel. Nende etteaste üllät mõ-

nusete karksi murdelugudege ja põnevete mängege. Sii üte jalä päält püstü upitemine olli peris jõu ja ilu nummer, millege pallalt üits pois akkame sai.

Pääle kerget kehäkinnitust vaatsime kohäliku gümnaasijumi õpiliste näitemängu “Subrik” (subrik tähendep nelläpäevä õhtupuult, ku noore kokku tullive vanal aal mõndä tallu mängme ja tantsme).

Kik latse ollive rahul pakutuge. Pae lõpeteti tänämisege. Kik rühmä saive kenä osavõtu iist tänapapri, mis algasive sõnädge: “Kust om laits oma laulu saanu...” ja kommikoti.

Tänäsime pääkorraldajat Alli Laandet, Ivar Paid, kes ands sõiduraha, ja Ivar Lugiimat, kes sõidut bussige.

Sii olli üits ütlemede armas kokkusäämine, jääss kavvass ajass miilde.

Maire Paju,
volkluurisõõri pää

Laulumänguringi laste vastused küsimusele: “Mis sulle folklooripäeval käies meeldis?”

Kristiina: “Bussisõit, saali ja lava kaunistused, vokk ja lilled”. Stelloh: “Söömimine.” Kätlin: “Teiste esinemine ja see, kui meid mängima kutsuti; Samanta ja Diana naermine ajas mind ka naerma; bussisõit oli põnev: sai vaadata, mida torm loodusega oli teinud.” Samanta: “Pidin lambamängus laulmise ajal hundi suunas näitama, aga mina näitasin saalis istuva rahva suunas. Siis ma tõesti punastasin. Söögiks olid väga head viineripirukad. Naljakas oli seegi, kui Diana nägusid tegi ja tema selja taga olev poiss itsitama hakkas.”

Sten-Erik: “Bussisõidu ajal sai maha langenuid puid vaadata. Lavakujundus oli ilus, eriti vokk.” Lisete: “Bussisõit. Sai loodust näha ja puid, mis olid ümber kukkunud.”

ÜLERIIGILINE SÜDAMENÄDAL

Meie väikeses Eestis on liiga palju inimesi, kes elavad haige südamega. Südamehaiguste tekkimises on väga paljudel juhtudel süüdi inimeste elustiil. Kõige ohtlikumad südame vaenlased hiilivad meie kõrval iga päev. Näiteks süües mõtetult palju liiga rasvast toitu, liiga vähe juur- ja köögivilju ning samal ajal ennast mitte piisavalt liigutades tekib südamehaigusi suhteliselt ruttu.

Rasvases toidus on palju kolesterooli, millest eestimaalane saab suurema osa rasvastest piimatoitudest. Tänapäevaste liikumistavade juures jääb kolesterooli keres üle ja see hakkab kogunema veresoonte seintele. Rahva keeli tähendab see pupjumist ehk ateroskleroosi. Südame veresooneid on vaid paar millimeetrit laiad, seega väikseimki kogunemine võib olla eluohtlik. Seda eriti siis, kui veresooni pommitavad veel kõrge vererõhk ja suitsetamine. Üks võimsamaid vererõhu kergitajaid on tavaline keedusool.

Suitsetaja eluiga on oma kaaslasest kümme aastat lühem, mistõttu näiteks arvatakse, et tema ise oma pensionisamast tulevikus eriti kasutada ei saa. Või-

malik, et sellest jätkub talle hädavajalike arstirohtude ostmiseks.

Kui vööümberrõõ näitab suurenemise märke, on rasva ja suhkrut igapäevases toidus liiga palju. Ülekaalu epideemia ei ole enam ameeriklaste probleem. See on juba ammu Euroopasse kolinud. Mis veel kurvem – see on jõudnud ka laste hulka. Ega asjatult räägita XXL-generatsiooni ehk ülekaaluliste põlvkonna pealekasvust. Eestis on suhkruhaiguse esmahaigestumine viimase kümne aasta jooksul 2,5 korda tõusnud.

Iga inimene on oma õnne sepp. Eestlaste südame tervist saame kõik koos paremaks teha. Sellel teel on koos palju toredam kiirkäimist alustada, kui igaüks ise on enda jaoks õiged otsused teinud. Entusiasmiiga saab ka mahajääjaid abistada. Parema südame tervise nimel ei ole vajagi väga suuri samme teha. Suitsetamise saab ju päevapealt maha jätta! On mõeldud ka nende peale, kes seda korraga teha ei suuda, vaid vajavad järjepidevat tuge ja samm-sammult mahajätmist. Abi annavad suitsetamisest loobumise nõustajad.

18.–24. aprillini toimub üleriigiline südamenädal.

Et kehaliselt aktiivsem olla, ei pea ühtegi krooni kulutama – seda saab väga edukalt ka ilma rahata teha toredatel üritustel kaasa lüües. Miks mitte ise midagi ära teha!

Kutsume kõiki Eestimaa inimesi südame tervisele eluviisile. Miks mitte alustada südamenädalal?!

Anu Heldman,

Tervise Arengu Instituudi ekspert

*

Südamenädala üritused Viiratsi vallas

Teema “Passiivne suitsetamine”

17. aprillil kell 14 Viiratsi Algkoolis südamenädala avamine.

18. aprillil kell 10 Viiratsi Algkoolis loeng ja plakatite võistlus.

19. aprillil kell 9 Kalmetu Põhikoolis loeng ja plakatite võistlus.

20. aprillil kell 17.30 Viiratsi Algkoolis loeng lapsevanematele.

24. aprillil kell 14 Viiratsis kepikõnd.

Sõnumeid

Valdade XIII suvemängud

Eesti valdade XIII suvemängud on Tartumaa Ülenurme valla ja Tartu Maaspordi Liidu korraldada. Üksteiselt võetakse mõõtu seitsmel alal.

Võrkpallis kohtuvad nii naised kui mehed. Kergejõustikuvõistlused peetakse 2. ja 3. juulil Ülenurme Gümnaasiumi staadionil, jalgrattakross on 2. juulil Vooremäel, suundorienteerumine samal kuupäeval Tartu lähistel ning mälumäng ja köievedu samal kuupäeval Ülenurmes.

Loodetavasti osalevad vähemalt mõnel spordialal ka meie valla esindajad. Osalemissoovist ja täpsema info saamiseks pöörduka vallavalitsuse poole.

Matti Kallaspoolik

Juunis algab lastelaager

Viiratsi lastelaager "Viiratsi valla suvi 2005" toimub sel aastal 6.–17. juunini ja on mõeldud 7–15-aastastele lastele. Tegevus toimub tavalistel laagripäevadel kella 10–16, välja arvatud laupäev ja pühapäev.

Esimesel päevapooltel tehakse tööd ja teine on kultuuri- või spordiürituste päralt. Täva järgi saab kindlasti teoks ka ööpäevalaager, mil ollakse kodust ära üks öö ja kaks päeva. Laagri lõpetab ühepäevane ekskursioon mõnda Eestimaa kaunisse paika.

Tavalisel laagripäeval saab iga laps hommiku- ja lõunasöögi. Ekskursioonipäeval ja ööpäevalaagris on söögikordi rohkem.

Enne laagrisse tulekut täidab lapsevanem registreerimiskaardi, kuhu on vaja märkida lapse tervislik seisund, luba ujumiseks ja tööpplega tegelemiseks.

● Ülestõusmispühade-eele Tánassilma rahvamaja töötuba oli lapserohe, värvikas ja tegemistahet täis.
PILLE SIHVERI foto

● Viiratsi alevik laieneb. Marko Rundu (Ristiku t. 2) alustas 49 krundi omade hulgast esimesena elamu ehitamist. Nõunik Mati Tamberg annab ehitustardiks valla õnnistuse.
MARET LINA foto

Sel aastal on laager planeeritud 30 osalejale. Laagrilistega tegeleb kolm kasvatajat.

Viiratsi valla sissekirjutusega lapsele maksab laager 200 krooni, mis on vaid pool tegelikust söögirahast. Teise poole kulud ja muud toredad hüved kannab

● Fotomeenutus möödunud suve lastelaagrist.
MAIRE PAJU foto

vallavalitsus. Viiratsi vallas elavale ja sissekirjutusega lapsele maksab laager 400 krooni.

Laagrisse registreerimine toimub 15.–31. mail 2005 Viiratsi rahvamajas. Täpsemat infot saab telefonil 439 4307 või 5342 9902.

Maire Paju,
projektijuht

Kas pass kehtib?

Viimasel ajal pole nii mõnigi inime saanud vormistada tehinguid, sest pass on kaotanud kehtivuse.

Mullu lõppes mitmel meie valla kodanikul ja tänavugi lõpeb mitmel passi kehtivus. Seepärast maksab heita pilk oma passi – kas dokument veel kehtib.

Kui pole plaanis välismaale sõita, piisab ID-kaardi olemasolust. Tavakodanikule läheb see maksma 150, pensionäridele 25 krooni. Nii ID-kaardi kui passi taotlemine maksab tavakodanikule 250 ja pensionäridele 25 + 75 krooni.

Ljubov Auksman,
registripidaja

KALLE RIITMURU fotod

Pilliroog kutsub end kasutama

Mida aasta edasi 21. sajandil, seda enam peame hakkama mõtlema energia säästlikule kasutamisele. Ohumärgid on üsna tõsised. Eriti annab rahakotile tunda pidev bensiinihinna tõus ja sellega kaasnev igapäevaelu kallinemine. Seepärast pööratakse aina enam tähelepanu looduslikele materjalidele. Üheks selliseks on pilliroog.

Pilliroo kasutamise on viinud uuele ringile sihtasutus Peipsi Kogukonnafond.

Räpina Rahvakool pakkus võimaluse osaleda märtsis pilliroopäeval. Et Viiratsi valla veekogude ääres on seda looduslikku materjali piisavalt, saime algteadmisi erinevate mattide (varjutus-, katte- ja soojustusmatid) valmista-

misest. Naised meisterdasid sisekujunduselemente, näiteks jõuluehteid.

Hea on see, et pilliroomattide valmistamine ei vaja erilisi tööriistu. Vaja on pilliroogu, puidust raami, nõõri ja lõikelauda. Kasutusvaldkond on lai.

Huvilised, andke endast teada, et korraldada kohapeal õppepäev.

Kalle Riitmuru
506 2624

Omavalitsusliidud peavad valitsusega läbirääkimisi

1994. aastast alates peavad üleriigilised omavalitsuste liidud läbirääkimisi vabariigi valitsusega, et kujundada läbi riigieelarve oma liikmete – kohalike omavalitsuste eelarveid ja tulubaasi ning muid omavalitsustega seotut. Selleks on omavalitsusliidud moodustanud ühisorgani Eesti Omavalitsusliitude Koostöökogu. Valitsust esindab selles ministeeriumidevaheline komisjon, keda juhivad regionaalministrid.

Läbirääkimisi peetakse üldkogu istungina. Eeltöö tehakse ära seitsmes rühmas, mille tulemused võetakse kokku koostöökogus. Igal aastal lepitakse kokku läbirääkimiste ajagraafik, mille käigus kirjutatakse alla kas üks või kaks vaheprotokoll ja lõppprotokoll. Läbirääkimiste lõppprotokollis fikseeritud lahkkelid antakse vabariigi valitsusele Riigikogule esitamiseks koos järgneva aasta riigieelarve eelnõuga.

Senistel läbirääkimistel aastatel 2001–2004 on kohalikel omavalitsustel üksikisiku tulumaksu osa tõusnud 1,4 korda – 3,9-lt miljardilt 5,5 miljardini ja tõuseb 2005. aastal 6 miljardi kroonini. Tasandufondi osa kasv tulubaasis on olnud samal ajal 0,95–1,1 miljardit krooni.

Valitsuste vahetumise tulemusena on aastatel 2001–2005 eraldised kohalikele omavalitsustele ja riigieelarvest sihtfinantseerimine olnud mitmepalgeline. Riigieelarve eraldised on kasvanud aastatel 2001–2005 ligi 2,1 korda – 1,6-lt miljardilt 3,3 miljardi kroonini: koolieelsete lasteasutuste ja kultuuritöötajate palkade ühtlustamiseks, hariduskuludeks, toimetuleku-, koolilõuna-, väikesaarte- ja hooldaja- ning investeeringutoetusteks.

Omavalitsusliitude koostöökogu ja valitsuse delegatsioon kirjutasid selle aasta lõppprotokoll alla eelmise aasta 15. septembril. Järgmise perioodi rahastamises jõuti vaheprotokoll allakirjutamiseni 15. märtsil ning lõppprotokoll allakirjutamine on planeeritud 12. maille.

Omavalitsusliitude taotlused aastateks 2006–2009

Omavalitsusliidud taotleavad omavalitsuste tulubaasi kasvu ja selleks vajalike meetmete lülitamist riigi eelarvestrateegiasse aastateks 2006–2009 eesmärgiga viia omavalitsuste tulubaas vastavusse nendele pandud kohustustega. Kui funktsioonide jaotus riigi ja omavalitsuste vahel ei muutu, taotletakse järgida põhimõtet, et omavalitsuste tulubaasi (tulumaksu ja tasandufondi) osakaal sisekoguprodukti suhtes kasvaks stabiilselt.

Läbirääkimiste käigus taotletakse kohalikele omavalitsustele lisandunud kohustuste täitmiseks 2006. aastal omavalitsuste eelarvetesse laekuva üksikisiku tulumaksu osa kasvaks vähemalt 0,4 protsendipunkti (tõus vähemalt 12,1 protsendini).

Jätkatakse läbirääkimisi tasandufondi arvestusmeetodika ja jaotusvalemi täpsustamiseks ning palkade ühtlustamiseks, suurendades omavalitsuste tulumaksu osa ja tasandufondi kogusummat.

Eraldi tuleb riigi eelarvestrateegias näha ette vahendid omavalitsuste eelarvetest töötas saava pedagoogilise personali ning kultuuri- ja sporditöötajate palkade ühtlustamiseks. Haridusku-

lude maht peab tagama piirkondlikult oluliste väikekoolide rahastamise, erivajadustega laste tugisüsteemide arengu, koolikorralduslike muudatustega kaasnevate kulude katmise ja pedagoogide täiendkoolituse rahastamise. Lisaks tuleb näha ette vahendid õpilase pearaha koosseisus koolivõrgu investeeringukulude katteks.

Toimetulekutoetusteks planeeritavad vahendid peavad tagama abi vajavatele isikutele toetuse maksmise ja katma teenuste osutamise kulud. Puetega inimestele hoolduse korraldamiseks ettenähtud rahaline ressurss peab kindlustama sotsiaalteenuste mahu kasvu ja teenuse kättesaadavuse. Samuti tuleb omavalitsuste tulubaasi täiendusena ette näha vahendid kohaliku infrastruktuuri põhivara kulumise korvamiseks ja investeeringuvajaduste katmiseks, sealhulgas Euroopa Liidu struktuurivahendites omaosaluse katmiseks vajalikud vahendid.

Kohalike maanteede ja tänavate investeeringute jaoks tuleb tagada omavalitsustele 2006. aastal 15, 2007. aastal 20, 2008. aastal 25 ja alates 2009. aastast 30 protsenti teehoiuks laekuvatest kütuseaktsiisi vahenditest.

Eesti Maaomavalitsuste Liit korraldab Paide Kultuurikeskuses teabepäevi, et leida koos spetsialistide ja ministeeriumide ametnikega probleemidele lahendusi. Järgmine teabepäev on 22. aprillil sotsiaalhoolekande teemal.

Uno Silberg,
Maaomavalitsuste Liidu
büroo direktor
www.emovl.ee

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Mais

1. Aleksandra	Jatsenko	Uusnast	87
1. Mai Kesa		Tänassilmast	74
1. Voldemar Palover		Valmast	74
1. Hilja Hunt		Viiratsist	72
1. Mati Kullas		Valmast	65
4. Aleksander Kuslap		Viiratsist	75
4. Valter Siilivask		Viiratsist	73
6. Elmar-Voldemar			
	Aitsen	Viiratsist	83
8. Maimu Pajor		Vasaralt	76
9. Hilda Kimmel		Mäelkülüst	87
9. Salme Karu		Tönukülüst	80
10. Robert Kesa		Tänassilmast	78
10. Maimo-Rosalie			
	Tahker	Viiratsist	77
10. Lea Selberg		Viiratsist	75
11. Vilma Kõll		Valmast	81
12. Enno Kärmas		Tönukülüst	70
13. Juhan Ristov		Survakülüst	70
13. Maimo Tævo		Jöekülüst	70
13. Maret Iila		Vana-Võidust	65
14. Valdur Võikar		Viiratsist	77
14. Heino Leevit		Viiratsist	73
15. Maie Tihane		Valmast	75
15. Evi-Margarethe			
	Kuslap	Viiratsist	71
15. Anni Teder		Saarekülüst	70
18. Hilda Sein		Tustist	88
19. Rosali Tuhkur		Viiratsist	93
19. Linda Pärna		Vana-Võidust	83
19. Loore Juhanson		Vana-Võidust	72
20. Aksenja Piir		Vasaralt	72
23. Leida Tool		Vana-Võidust	81
25. Heino Umbra		Mähmalt	70
26. Larissa Peerna		Rebastest	82
26. Ivan Žarikov		Viiratsist	80
26. Magda Gross		Vardjalt	79
27. Meeta Porga		Vana-Võidust	81
27. Aleksander Palatu		Uusnast	72
28. Linda Tõnisson		Loimelt	78
29. Maria Elisar		Kuudekülüst	70
30. Tatjana Suvorov		Viiratsist	77
30. Matti Kichno		Survalt	70

Sündisid

Getlin Järsi ja Toomas Saare perre Vana-Võidus sündis 21. märtsil tütar Birgit Saar.

• Kalmetu koolis tervispäeval.

ASTRA JAMNESE foto

RÜBLIKUTE KEVADISED TEGEMISED

Märtsis

Viiratsi Lasteaed korraldas 12. märtsil Kalmetu kooli võimlas perepäeva. Eelmine samalaadne päev oli paar aastat tagasi. Nüüd võib juba öelda, et tegemist on traditsioonilise üritusega.

Lõbusa ja sportliku päeva õnnestumisele aitas kaasa kogu pere. Kõige suurem tänu kuulub Kalmetu kooli võimlemisõpetajale Anne Freimuthile, kes võttis enda kanda päeva sportliku poole.

Spordipäeval osales 18 perekonda. Kõige arvukamalt oli esindatud Mürakaru rühm 11 perega, järgnesid Mikud-Mannid 5 ja Vanderseidid 2 perega.

Päeva alustati ühise aeroobikaga, seejärel võistlesid kõik pered. Järgnesid erinevad tegevused suurtele ja väikestele. Täpsemaid võistlustulemusi saab vaadata valla kodulehelt, kus on ka üleval Kevinisa tehtud fotod. Need, kes soovivad pilte tellida, peaksid pöörduma juhataja Astra poole.

Päeva lõpul jagati kõigile šokolaadi-medaleid ja auhinnavalaualt sai iga pere valida endale laste valmistatud auhinna. Nii mõnelegi naeratas loosionn ja koju viidi just enda valmistatud ese.

Järgevalt mõned laste kommentaarid.

Raian Joala: "Kõige mõnusam oli see võimlemine, kui tädi näitas ette ja kõik tegid järele."

Sten Soolo: "Mulle meeldis korvpallimäng ja hästi palju joosta, sest see teeb jõuliigesed hästi tugevaks."

Jan-Villem Jamnes: "Kõige parem oli redelite peal ronimine, niisama mõnus oli seal rippuda."

Diana Moora: "Mulle meeldis, kui isa tõmbas seda suurt asja (ergomeeter - A.J.), mis tugevaks teeb."

Oli väga tore päev. Suured rüblikud tänavad kõiki osalejaid ja kaasalööjaid.

Aprillis

Viiratsi Lasteaia lapsed pole mitte ainult kõvad sportijad ja trennitegijad. Neile meeldib ka joonistada, maalida ja meisterdada.

25. aprillist 11. maini on võimalik kõigil huvilistel vallamaja fuajees vaadata kevadnäitust aasta jooksul valminud töödest.

26. aprillil sõidavad sügisel kooli minevad lapsed ekskursioonile Imaverre.

See pole veel kõik. Píkisilmi lume sulamist ja kevadet oodates nakatas lasteaednikke rännupisik ja et seltsis on segasem, kutsuti rändama ka lapsevanemad. Üheskoos sõidetakse 30. aprillil Siguldasse ja Riiga. Reisile on kutsutud ka lasteaia sõbrad Viiratsi vallast.

Mais

Maikuu on lasteaia alati kiiret tegemist täis. Valmistatakse kooliteele saatma meie majas suureks kasvanud lapsi. See maikuu jääb viimaseks 12 lapsele. Pidulik kooliteele saatmine toimub 27. mail lasteaia ning sama päeva õhtul sõidavad koolikad koos vanematega Alatskivile piknikule.

Mai on ka emmede kuu. Sel puhul toimub Viiratsi klubis 10. mail kell 17.30 kevadkontsert peredele.

Vanemate soovile vastu tulles puhkab lasteaed sel aastal 1.-31. juulini. Juunis ja augustis on avatud kaks suverühma. Meile on oodata lapsi ka Vana-Võidu lasteaia, nende maja läheb terveks suveks remonti.

Dagmar Trumsi,
Viiratsi Lasteaia kasvataja

Kalmetu võrkpallineid teiseks

26. ja 27. märtsil toimusid Viljandis Hansapanga Kooliliiga finaali võistlused. 194 tütarlaste võistkonnast saavutas

Kalmetu kooli võistkond teise koha. Finaalis jääd alla Valjala Põhikoolile. Treener Egon Edo juhendamisel män-

ginud võistkonnas mängisid Monika Takkel, Leana Paistu, Kertu Mikk, Kaidi Noormäe, Liina Soovere, Kerli Tirka ja Airi Jegorov.

Anne Freimuth

MÄHMA KÜLA TEE UPUTAS MITU PÄEVA AUTOSID. KÜLAVANEM PÄÄSTIS OLUKORRA ISIKLIKE PALKIDEGA

Ajaleht teatas juba ammu, et vala teed on metsaveoks suletud. See ei takistanud 2. ja 3. aprillil Öisu härral Leiarul meestega metsatöö jätkamist. Ööl vastu pühapäeva, 3. aprilli veeti tohutud hunnikud puud Mähma I tee äärde. Järgmisel päeval käisid suured masinad sealtskaudu metsa ära viimas. Nii lõhuti külatee, see muutus nädala lõpuks läbipääsmatuks.

Segadusse ajasid RLK (Riiklik Looduskaitse) embleeme kandvad masinad.

Olukorrast anti vallavalitsusele teada teisipäeva hommikul. Abivallavanem Sulev Kannimäe sõnul oli väljavedaja oma tegu õigustanud, sest paigaldamata oli 8 tonni märk.

Esimene auto jäi porri kinni kolmapäeva õhtuks. Selleks ajaks oli üleval ka 8 tonni märk.

Tõeline möll algas neljapäeval ja kulmineerus reede õhtuks katastroofilise olukorraga. Sadas vihma. Ühel hetkel oli korraga hädas kolm masinat. Mööda sõitis abivallavanem, kes püüdis olukorda selgitada ja lubas, et laupäeval tehakse tee korda.

Tee täitmist alustati tööpoolest laupäeva ennelõunal. Kõigepealt jäi sisse tohtu suur kruusaveoauto. See jäi omakorda ootama järel sõitvat koppa. Veomasin päästetud, hakkas traktor kopahaaval täitma teed, kasutades selleks kõrval olevat erapõllumaad. See on nüüd sõna otseses mõttes lõhutud ja 10

meetri laiuselt sügavaid rööpaid täis.

Tee parandamine lõpetati kella poole kahe paiku. Kahele poole teele tõsteti ette jämedad kasetüved. Selgitati, et tee peab olema suletud vähemalt kolm päeva.

Inimesed said kurjaks, sest tekkis mure kojusaamise pärast. Ja mis siis, kui on vaja kiirabi või tuletõrjet?

Kahe Mähma vahel puudub külasise-ne läbipääs, nii et Mähma II väljasõidu kasutamine langes ära. Nii hakatigi sõitma mööda eespool nimetatud eramaa põldu, kuhu jäädi korduvat ja järjest sisse. Lisaks sadas vihma.

Et tee oli kinni pandud ette hoiatamata ja puudusid selgitavad või keelavad märgid, sai üks külamees väga pahaseks. Ta tõstis kõrvale tee sulgemiseks paigaldatud kasepalgid ja läbis vastehitatud püdelala suure raginaga. Pimedas üritasid teisedki. Taas jäi mitu masinat kinni.

Kutsuti politsei. Telliti traktor, mis kinni jäänud autod jällegi välja aitas. Sama olukord jätkus pühapäeva hommikul.

Pühapäeva lõuna paiku käis Riho Lenk välja idee, kuidas teed nii parandada, et autod läbi pääseksid ja inimesed esmaspäeva hommikul tööle saaksid. Selleks andis külavanem nõusoleku kasutada oma isiklike kuusepalke, mis poolemeetristeks juppideks saeti. Külavanem tassis sülega palgijuppe läbi pori teele, et ehitada tee nagu soos igivanasti

tehti. Kaks tundi kulus neljal käel rassimiseks, kui saabus esimene auto küla poolt – politseinikuhärra Vello Sova, kes ka kohe käed külge löi. Seejärel tuli veel neli autot.

Tänu külameestele Riho Pikkorile, Riho Rosenbergile, Mait Parile, Vello Sovale ja Riho Lengile! Hea on teha koostööd inimestega, kes on sõbralikud ja mõistvad ning kellel ei puudu töö juures naljasoon. Ettevõtmisel oli talgute jume.

Autohaaval katsetati teed ja tehti uusi parandusi, kuni jäadi tulemusega enam-vähem rahule.

Tol päeval päästeti uppumisest vähemalt paarkümmend masinat tänu Riho Lengile, kes hoidis tee olukorda oma valvsa silma all. Esmaspäeval ladus ta tee lausa ümber, sest keegi oli selle segi keeranud. Tulemus sai eelmisest kindlam.

Meenub möödunud kevadsuvi, mil külas peeti kolmed talgud. Kahel korral puhastasime võsast ja muust prahist vana vaestemaja varemed. Jaanipäeval niitis 11 inimest käsivikatitega selle ala puhtaks. Pärast talguid istusime proua Pruuli kodus ja küpsetasime vorstikesi.

Kõigil kolmel talgupäeval laabus koostöö hästi ja sai nalja. Meie küla inimesed on väga sõbralikud ja abivalmis.

Liivi Mikkor,
Mähma külavanem

Sõnumeid

Eakad sõidavad Lätimaale

Selle aasta suvel sõidavad eakad 20. juunil Lätimaale.

Sõita soovijatel palun kontrollida dokumentide kehtivusaega, sest sõidu

hetkel peab pass kehtima veel kolm kuud. Täpsemat teavet sõidu kohta saab küsida telefonil 439 4604 sotsiaalspetsialistilt.

Ülle Lepik

Külade võrkpalliturniir

19. märtsil kogunesid Kalmetu kooli võimlasse Viiratsi valla spordilembesed külad. Kella 11 oli registreerunud 6 võistkonda ja sportlik laupäev võis alata.

Terve pika päeva võis näha visa võistlust võidu nimel. Rõõmu teeb see, et mängijate tase on tõusnud ja et noored tulevad välja oma küla au kaitsma.

Esikoha saavutas Rebaste küla, teine oli Vana-Võidu ja kolmas Kalmetu kooli võistkond.

Anne Freimuth

Viiratsi Puuetega Inimeste Ühingu

17. märtsil tähistasid Viiratsi Puuetega Inimeste Ühingu liikmed möödunud naistepäeva ja saabuvaid ülestõusmispühi. Et sel aastal saadakse kokku vaid kaks korda kuus – iga kuu esimesel ja kolmandal neljapäeval, siis tähistatigi mitut sündmust korraga.

Esmalt õnnitleti ühingu daame naistepäeva puhul. Seejärel koksiti värvitud mune. Muusika eest hoolitses Jaan Golding.

7. aprillil oli ühingul külas Tartu Pensioniameti Viljandi osakonna juhataja Kersti Miller, kes selgitas puude astme taotlemise uut korda.

Alates 1. aprillist tuleb puude astme taotlemiseks pöörduda pensioniameti poole, kus täidetakse vastavad dokumendid. Kogutud materjalid edastatakse arstlikule ekspertisikomisjonile, kes otsustab puude astme.

Kaarel Kumer,
ühingu aseesimees

● Puuetega inimeste ühingu liikmed on aktiivsed ja elujaatavad.

KAAREL KUMERI foto

● Pildil on mälumängu kuldne võistkond "Halle". Vasakult Maret Lina, Krista Pääsik, Linda Subert ja Väino Luik. Parempoolsel pildil on hõbedane võistkond (vasakult) Epp Välba, Ants Abel, Katrin Johanson ja Olev Teder.

● Pronksine mälu oli 2005. aastal Kalmetu kooli "Buratinoo" võistkonnal. Matti Kallaspoolik riputab kaela medalid Annika Londile (vasakul) ja Sirje Pödrale.

VEIKO JÜRISE fotod

Teine mälumänguvoor on lõppenud

24. märtsil jõudis lõpule viiest etapist koosnev Viiratsi valla külade mälumäng. Osales 16 võistkonda.

113 punktiga osutus võitjaks vallavalitsuse võistkond "Halle". Võidu sepistasid kuldseks Linda Subert, Krista Pääsik, Maret Lina ja Väino Luik. Hõbedaste medaliteni jõudis kutsekeskkooli esindus 109 punktiga (Epp Välba, Katrin Johanson, Olev Teder, Ants Abel ja Reeme Remmelgas).

Mulluse mälumängu võitja Kalmetu Põhikooli võistkond "Buratinoo" sai 104 punktiga pronksmedali. Võistkonnas ragistasid ajusid Andres Savi, Sirje Pöder, Annika Lond, Ilvar Oja ja Heljo Saar.

Esiviisikus lõpetasid veel möödunud aastastki tublid tegijad Viiratsi rahvamaja 100,5 ja vallavalitsuse võistkond "Kukulind" 88,5 punktiga. Uue üllatjana asus kuuendale kohale võistkond "Mõnusad" 85,5 punktiga.

Mälumängu tulemustega saab tutvuda valla koduleheküljel internetis.

Loodame, et Väino Luige algatatud mälumäng on edaspidi järjepidev.

Matti Kallaspoolik

MÄLESTAME

Elga Riigor
26. 03. 1926 – 4. 04. 2005
Vana-Võidu küla

Jaan Karu
18. 12. 1917 – 11. 04. 2005
Uusna

Haigekassa tõttab patsientidele appi

1. aprillist pakub Haigekassa kataraktilõikust vajavatele inimestele, kes on end kliinikumis järjekorda pannud enne 1. jaanuari 2005, võimaluse tulla lõikusele Tallinna, kusjuures Ida-Tallinna Keskhaigla korvab Lõuna-Eesti inimestele üheksordselt osa Tallinna sõitmise kulusid. Silmakliinik saab lisaraha, et ta saaks vastu võtta veel kuni tuhat patsienti kliinikumi järjekordadest.

Need, kes panid end Tartu Ülikooli Kliinikumis suurte liigeste endoproteesimise järjekorda enne 1. jaanuari 2004, saavad samuti võimaluse kas Lääne-Tallinna või Ida-Tallinna Keskhaiglas. Ka Lääne-Tallinna Keskhaigla on valmis Lõuna-Eesti inimestele osa sõidukulusid hüvitama.

Haigekassa on ravijärjekordade lühendamiseks eraldanud lepinguga lisaraha mõlemale Tallinna keskhaiagla.

Kuivõrd enamasti on mõlema teenuse patsientide seas valdavalt vanemad inimesed, siis ootab Haigekassa alljärgneva info edastamisel ja Tallinnas tehtava ravi võimaluste selgitamisel abi ka nende patsientide pereliikmetelt ja sugulastelt.

Endoproteeside järjekorra kohta saab patsient infot Ida-Tallinna Keskhaiglas Ere-Piret Põllusmaa käest telefonil 620 7713 või e-kirja aadressil ere-piret.pollusmaa@itk.ee või Andres Kõöbilt telefonidel 620 7113; 620 7115 ehk e-kirja aadressil andres.koop@itk.ee

Lääne-Tallinna Keskhaiglas on Tartu piirkonna patsientide küsimustele endoproteeside ooteaja kohta valmis vastama Ljuba Käsper telefonil 650 7296.

Silmakaooperatsiooni ootajad annavad Ida-Tallinna Keskhaiglas järjekorda registreerimise kohta infot Marje Tee telefonil 6207 396 või e-kirja aadressil marje.tee@itk.ee; Lilian Pavlitzenko telefonil 6207 146, e-kirja aadress on lilian.pavlitzenko@itk.ee ja Helen Reidla telefonil 6207 130 või kirjutades aadressil helen.reidla@itk.ee

Keegi ei saa patsienti sundida vahetama raviasutust. Ent kui ta tahab oma terviseprobleemile kiiremat lahendust, siis tasuks sellele Haigekassa ja raviasutuste koostöös loodud võimalusele mõelda.

Rita Vallimäe,
Haigekassa sekretär

"Kuukirja" annab välja Viiratsi Vallavalitsus, ilmub 20. kuupäeva paiku. Toimetaja Maret Lina (tel. 439 4473). Kirjad saata Viiratsi sidejaoskonda 70101; e-post: viiratsi@viiratsi.ee. Kodulehekülj: http://www.viiratsi.ee. Trükiarv 1400.